

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi rikoslain 2 c luvun 5 §:n ja henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa annetun lain muuttamisesta

Johdanto

Voimassa olevassa sääntelyssä lähtökohtana on, että määräaikaista vankeusrangaistusta suorittava vanki päästetään ehdonalaiseen vapauteen, kun hän on suorittanut rangaistuksestaan kaksi kolmasosaa. Vanki, joka rikosta edeltäneiden viiden vuoden aikana ei ole suorittanut vankeusrangaistusta vankilassa, päästetään kuitenkin ehdonalaiseen vapauteen, kun rangaistuksesta on suoritettu puolet. Alle 21-vuotiaana rikoksensa tehnyt vanki puolestaan päästetään lähtökohtaisesti ehdonalaiseen vapauteen, kun hän on suorittanut rangaistuksestaan puolet tai yhden kolmasosan, jos hän ei ole rikosta edeltäneiden kolmen vuoden aikana suorittanut vankeusrangaistusta vankilassa. Tarkoituksena on muuttaa lainsäädäntöä siten, että ainoastaan ensimmäistä kertaa vankeusrangaistusta suorittava vanki voisi vapautua suoritettuaan lyhyemmän määräosan rangaistuksestaan, eikä tuomitun niin sanottu ensikertalaisuus siten enää palautuisi tietyn rikoksettoman ajan jälkeen.

Lisäksi ehdotetaan muutosta sääntelyyn, joka koskee eräiden Rikosseuraamuslaitoksen virkamiesten oikeutta käsitellä tuomittuja koskevia henkilötietoja. Ehdotettava rikoslain muutos edellyttäisi pääsyä rangaistusajan laskemisessa tarvittaviin tietoihin nykyistä pidemmältä ajalta.

Tausta

Hanke liittyy pääministeri Orpon hallitusohjelmaan, jonka mukaan ehdonalaista vapautumista koskevia säännöksiä muutetaan siten, että henkilö voi olla ensikertalainen vain kerran.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet -> Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi.

Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja julkaistaan lausuntopalvelu.fi-palvelussa.

Aikataulu

Lausunto pyydetään toimittamaan viimeistään **8.5.2024**.

Valmistelijat

Mirja Salonen, lainsäädäntöneuvos, +358 295 150 072, mirja.salonen@gov.fi

Liitteet:

[HE-luonnos 27.3.2024.pdf](#) - HE-luonnos 27.3.2024

[Propositionens huvudsakliga innehåll och lagförslag.pdf](#) - Propositionens huvudsakliga innehåll och lagförslag

Jakelu:

Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia
Helsingin hovioikeus
Helsingin käräjäoikeus
Helsingin yliopisto, oikeustieteellinen tiedekunta
Ihmisoikeusliitto
Itä-Suomen yliopisto, oikeustieteiden laitos
Julkiset Oikeusavustajat ry
Korkein oikeus
Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti/Krimo
Kris – Suomen keskusliitto ry
Lapin käräjäoikeus
Lapin yliopisto, oikeustieteellinen tiedekunta
Oikeuskanslerinvirasto
Oikeuspoliittinen Yhdistys Demla ry
Pirkanmaan käräjäoikeus
Poliisihallitus
RETS Rikoksettoman elämän tukisäätiö
Rikosseuraamusalan Henkilöstöyhdistys RiKHe ry
Rikosseuraamuslaitos
Sisäministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suomen Asianajajaliitto
Suomen lakimiesliitto ry (Juristiliitto)
Suomen syyttäjäyhdistys ry
Suomen tuomariliitto ry
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos/Vankiterveydenhuollon yksikkö
Tietosuojavaltuutetun toimisto

Tuomioistuinvirasto
Turun yliopisto, oikeustieteellinen tiedekunta
Vaasan hovioikeus
Valtakunnansyyttäjän toimisto
Valtiovarainministeriö
Vankilavirkailijain liitto VVL ry
Varsinais-Suomen kärjäoikeus

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hinkkanen Ville
Oikeusministeriö

Salonen Mirja
Oikeusministeriö